

G inquit. q nullus intellectus caput, ut idem gignat seipsum, ut sit. Hoc autem deducitur, quia si substantiae separatae sunt principia entis in sua maxima cōmunitate, cum sub tali ambitu sint per eos substantiae separatae, quia sum partes istius entis. agitur enim principia suum. Et ideo dicimus nos iuxta utam eis in. 7. Meta. q subiectum scietiae Meta. est ens extra animam, quod est diuisum in decē prædicamenta, & quod diuiditur per potentiam, & actum, & per unum, & multa, unde iuxta huiusmodi tres divisiones diuiditur scientia Diuina in tres partes, ut docet pulchre Auer. in prolo. go suo super. 7. Meta. & istud est ens causatum, & istius ens substantiae separatae sunt principia secundum formam, & finem, & secundum efficiens quoque modo, & non sunt tales ens partes subiecta, sed bene sunt partes ens in sua cōmunitate analogiae, secundum Auer. aut uniuersitatem secundum Seo. Et hoc nullus sanus mens negare potest nisi prorueriendo contra ueritatem. Dico tunc, q ratio Cōmē. super hoc est duplex. Prima est, quia substantiae separatae, sunt principales partes subiecti, modo declarato, sumendo subiectum ens, in quantum ens, in sua maxima cōmunitate analogiae, non autem ens, quod est subiectum in. 7. 8. &. 10. Meta. quia illud est ens causatum. Unde ista & quiuocatio, & multiplicitas multis decipit in illa arte, nam scietia illa, ut dicit Cōmē. in p̄cōmē. 7. & in cō. 1. 1. Meta. diuiditur in duas partes: una confidetur de substantiis inseparabilibus à materia, & alia confidetur de substantiis abstractis à materia, & ideo aliud est ens, cuius substantiae separatae, sunt partes, & aliud, cuius substantiae separatae, sunt principia secundum rem, aut saltem secundum rationem. alia autē ratio est ex parte medi, quia uidelicet, non habet scientia Diuina meadow. Et animaduerte q cōsequēter loquēdo in uita Auer. iuxta prædicta solutione subtiliter dicere possumus, q in ilia parte, in qua scientia Diuina confidetur de abstractis substantiis, ipse substantiae abstractae sunt illius partis uerū subiectum, sed totius partis præcedentis est in ens, in quantum ens, nō in sua maxima trascendētia, quia sic est pure & qui uocū cū, ut sic dicatur de affirmatione, & negatione, & de ente in anima, & de ente extra animam, sed ut ens sumitur pro ente extra animam, quod per se diuiditur in. o. prædicta, quia clarum est, q Aristo in fine. 6. Meta. abiicit à sua confideratione em per accidēs, & ens in anima, ut patet, unde nunquam memini Auer. dicere substantias abstractas esse specie subiecti Meta. sed dicit q sunt subiecta scientiae Diuinae. Vnde subtilis Doctor in q. de subiecto Meta. haec tribuit Auer. & ita dicit Ant. And. & sine prædictio melioris sententiae posset hoc probabilitati sustinere. Q uod si dicitur, quia tunc scientia Diuina non est scientia una, quia non habet unum subiectum, modo per P̄m. 1. Posterior. scietia una est unius generis subiecti. Ad hoc respōdet per authōritatem P̄m. & Cōmē. in. 4. Meta. cō. 2. ubi dicit, res enim quæ habent unā scientiam non tantū sunt, quārum subiectum est unū genere, aut specie dictum uniuerso, sed quārum esse attributum sunt unū, aut uni agenti, aut uni subiecto, ita q ex uariis causis unitas scietiae uenari potest, unde dicere possumus, q quia totalis scientia, quæ in Meta. traditur, tam de- ducit nos ad cognitionem primæ formæ, & primi finis, ad quæ in cognitione ultimata potest intellectus deuenire sic scientia illa una est, ut inquit Auer. ex mente Alexan. super prologo. 1. 2. Meta. tamen primus modus dicēdī magis cō munis est, & illum tenet, sed secundū apposuit ad excitandum intellectū. Reuertamur igitur ad propositum, q scietia da ratio cui innuitur Auer. in. 1. 2. Meta. cō. 3. et quia nullū medium aliud efficax ad probandum est abstractorum est, nū uia motus, & omnes rationes Aue. ad probandum in scientia Diuina esse abstractorum non perfrāuent ordinem ser monum probabilium, ut dicit Cōmē. 1. Physi. cō. ult. & in 2. Phys. com. 22. Et in libro Destrutio destruptionis in dispu. 4. in solone, 5. dubii. unde si quia ratio adducitur in scietia Diuina super hoc tota uis illius cōsistit super medio naturali, sicut patet in. 2. Primæ phīta. in tex. com. 6. ubi Aristo. demonstrat, q in genere causa efficientis, nō est processus in infinitum, ubi totam illam rationem pertractat de motu,

ut patet intuenti, ubi Cōmē. ponit pulchrum documentum ibi cō. 6. dicens, & consideratio uniuersalis in omnibus causis in eo quod sunt causa est huius scientiae. Et Aris. quālis utatur hic demonstrationibus scientia naturalis, tamen in aliis eas uniuersalibus, quoniam quanto fuerit demonstratio uniuersalior, tanto magis erit proprius huic scientiae, & Aristo. obseruat se in hac intentione. L. in inducēdo demonstrationes uniuersales, alio modo quām in scietia naturali.

Et hæc est causa in iteratione illarū demonstrationū in hac scientia. Et ex illo loco pater solutio cōtra temerarios, qui dicunt Aris. fuisse malum metaphysicū, quia maxima pars Meta. confitat ex rationalibus naturalibus. Non enim uidet differentia inter illas rationes, ut adducuntur in scientia naturali, & ut adducuntur in scientia Diuina. De principiis at enim subiecti, ubi illa principia fuerint latentia, & occulta, & scientia illa habet medium notius, possunt per illud in illa scientia demonstrari demonstratione signi, sicut prima materia, & primus motor, quia sunt principia corporis mobilis quod est subiectū in scientia naturali, nam per transmutationem subiectantem, demonstratur esse primā materię, & per motum localem demonstratur esse primū motoris.

Si autem illa principia sunt occulta, & habent alia principia priora, & notiora, tunc per illa poterunt demōstrari demonstratione propter quid in scientia superiori continentur subiectū illius scientiarū, sicut est scientia subalternaria ei subalternata, & ista est doctrina Auer. in. 1. Physi. auscultat in cō. 2. ubi inquit, cū autē causa subiectū artis habuerint causas priores, tunc demonstratio illarū causarū erit per de monstrationem simpliciter in arte continentem illam artem.

Et erit etiam per signum in illa arte, & hoc totum erit quādo causa subiecti artis latuerint. Sed dices, ppter quid prī- dubium, Solatio. fum subiectū possunt demonstrari, non autem subiectū. At hoc respōdet, propter quid subiectū est subiectū, & principia sunt principia, est enim de rōne subiectū quod subiectū, & concedatur in scientia, uel quia est notum in se, uel quia sumitur tanquam notum à scientia superiori, in qua fuit probatum, sed non est de ratione principiorū in quantum sunt principia subiectū, quod concedatur elle in scientia, immo possunt esse quāfita, uel latitans. R estat solū uere argumenta in oppositum adducta. Ad primum, quod erat Anto. And. dico, quod illa major rationis nō est uera, quia omnis scientia uitit, uel uti potest demonstratione, quia non in scientiis, Mathematicis semper procedimus à prioribus, & notioribus natura, & nobis, ut dicit Cōmē. in 1. Physi. com. 2. & in. 7. Meta. cō. 1. A amplius non sufficit ad hoc quod aliquid demōstretur demōstratione signi, quod habeat effectum per quem posset demonstrari, sed quod erit, q illud quod demonstratur, sit occultum, & non per se notum, nec sumptum tanquam notum, & quia subiectū cuiuslibet scietiae, aut uniuersalitatis, aut particularis, uel et non tum, uel sumitur tanquam notum, ideo non potest demonstrari in scietiae, in qua subiectū, nam ad per se nota, uel ad illa quae sumitur post nota non est demonstratio apud scietiam sicut sument illa. Ad confirmationem respōdet, q illa non est ostēto demonstrativa qua uitit Aris. in principio libri Elenchorum, sed est exēpētia manutinetio quæ non uisitatur in probando aliquid simpliciter occultum in scientia, sed facit aliquam inquisitionem, unde ut supra dictū fuit differentia magna ualde est inter uiam doctrinae, & inter disciplinam maneret. Vbi animaduerte q subiecta scietiarū sunt in duplice, seu tripli differentia, quadam sunt adeo nota, q propter sui maximam claritatem, & eidētiā despiciuntur a scietiae, ut dicit Aristo. in. 1. Posterior. tex. cōmē. 5. Alia uero non sunt adeo nota sicut ista, nec adeo ignota, quod demonstrari possunt, sicut sunt res natūraliter ignota, sed sunt mediū modo, & talia indigent alii qua inquisitione, aut fuadela, sicut est uia exempli, aut uia syllogismi hypotheticæ per naturā, aut sicut est uia inductionis, & similia, dicit enim Themist. in. 2. Posterior. cap. 11. loquens de subiectis scientiarū, quia tum ut sint, tum quid sint certum esse, & constitutum necesse est, nec alio modo cognobiliora euadunt, quām inductione, aut fide aliqua,